

Akreditifte Risk

- Akreditif Uygulamalarında Genel Riskler
- Mücbir Sebeplere İlişkin Riskler
- Amirin (İthalatçının) Taşıdığı Riskler
- Lehtarın (İhracatçının) Taşıdığı Riskler
- Bankaların Taşıdığı Riskler

Özgür Eker

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Akreditifte Risk

Akreditif, riskleri azaltıcı bir yapıya sahip olsa da, akreditif işlemlerinde tarafların her biri belirli düzeyde riske maruz kalmaya devam eder.

Daha önce de açıkladığımız gibi akreditif uygulamalarında ihracatçı ve ithalatçının yanı sıra bankaların da bazı sorumlulukları bulunmaktadır.

Dolayısı ile akreditif işlemlerinde bankaların da ihracatçı ve ithalatçılar gibi kötü niyetli uygulamalar karşısında risk altında oldukları unutulmamalıdır.

Akreditif işlemlerindeki riskleri,

- Genel riskler (tüm tarafların ortaklaşa taşıdığı riskler),
- Mücbir sebeplere ilişkin riskler,
- İthalatçının (amirin) taşıdığı riskler,
- İhracatçının (lehtarın) taşıdığı riskler
- Bankaların taşıdığı riskler olmak üzere 5 grupta inceleyebiliriz.

Akreditifte Riskler

Genel Riskler	Mücbir Sebep	Amirin Riskleri	Lehtar Riskleri	Banka Riskleri
Genel riskler tüm taraflar tarafından paylaşılan riskler olarak tanımlanabilir.	Mücbir sebep kaynaklı gelişmeler dolayısı ile akreditiften doğan sorumlulukların yerine getirilmesinin engellenmesi.	Ürüne ait riskler, döviz kuruna ait riskler ve amir bankaya ait riskler olarak üç ana başlıkta toplanabilir	Akreditif şartlarına uyamama, geç ödeme alma veya hiç ödeme alamama.	Amir bankasının taşıdığı amirin iflas etme riski, teyit bankasının taşıdığı amir bankanın ödeme yapmama riski vb.

Akreditifte Risk

Akreditif Uygulamalarında Genel Riskler:

Genel riskler tüm taraflar tarafından paylaşılan riskler olarak tanımlanabilir.

Ülke Riski (Politik Risk): Bu risk grubuna örnek olarak; akreditif açıldıktan sonra ithalatçı ülkede yasal mevzuatta yapılacak değişiklikler sonucunda akreditifin işleyemez konuma düşmesi veya her iki ülke arasında ticari ilişkinin kesilmesi sonucu ödemenin yapılmasının olanaksız hale gelmesi, gösterilebilir.

Sahtekarlık Riski: Art niyetli bir ihracatçı sahte evrak düzenleyerek, hiç yüklenmediği ürünler veya yüklenmiş olduğu değersiz ürünlere karşılık olarak, akreditif bedelini tam olarak tahsil etmek sureti ile ithalatçının zarara uğramasına neden olabilir.

Eğer işlemde teyit bankası mevcut ise bu durumda teyit bankasının da ihracatçıya ödeme yaptığı halde ödeme tutarını amir bankadan tahsil edememe riski ortaya çıkmaktadır.

İkinci ve daha az rastlanan sahtekarlık riski ise birinci uygulamanın tam aksi bir şekilde, sahte akreditif uygulaması ile ihracatçının zarara uğratılması yöntemidir.

Hukuki Riskler: Hukuki riskler, ülke veya politik riskin aksine akreditif tarafları tarafından başlatılan ve hukuki süreçler sonrasında, akreditifin işlevinin tamamen veya geçici bir süre için devre dışı bırakılmasını kapsayan riskleridir.

Hukuki risklere örnek olarak, art niyetli bir ithalatçının uluslararası satış sözleşmesinin maddelerine dayanarak ihracatçının aleyhine haksız bir dava açması ve bunun sonucunda alacağı bir mahkeme kararına dayanarak, mahkeme süresince amir bankanın lehtara ödeme yapmasını engellemesi verilebilir.

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditifte Risk

Mücbir Sebeplere İlişkin Riskler:

Mücbir sebep kavramı, bir sorumluluğun yerine getirilmesini kısmen veya tamamen, geçici ve/veya daimi surette engelleyen, bu özelliği dolayısıyla sorumluluğu ortadan kaldıran ve/veya edimin yerine getirilmesini ve vadesini geciktiren veya sorumluluğun niteliğini değiştiren kişinin önceden beklemediği ve tahmin edemeyeceği, beklese ve tahmin etmiş olsa bile engelleyemeyeceği dışarıdan gelen olağanüstü nitelikte bir olay, olgu veya durumdur.

Mücbir sebep kavramına bağlı gelişmeler dolayısı ile akreditiften doğan sorumlulukların yerine getirilmesinin engellenmesi dolayısı ile ortaya çıkabilecek riskleri mücbir sebeplere ilişkin riskler olarak sınıflandırabiliriz.

Bu tür risklere bir örnek vererek konuyu açıklamaya çalışalım.

Örneğin, ihbar bankası mevzubahis ülkede hüküm sürmekte olan çok geniş bir ayaklanma dolayısı ile akreditif evraklarını amir bankaya gönderememişse burada mücbir sebep halinden bahsedilebilir.

UCP 600'ün 36. maddesinde mücbir sebep halinden (**Acts of God**) aşağıdaki şekilde bahsedilmektedir.

Bir banka doğal afetler, isyan, ayaklanma, iç karışıklıklar, savaş hali, terör eylemleri veya grev veya lokavtlar veya kendi kontrolü dışındaki diğer nedenlere bağlı olarak faaliyetinde meydana gelecek kesintiden kaynaklanan sonuçlardan dolayı hiçbir yükümlülük ve sorumluluk üstlenmez.

Akreditifte Risk

Akreditif Uygulamalarında Amirin (İthalatçının) Taşıdığı Riskler:

Akreditif uygulamalarında amirin (ithalatçının) riskleri; ürüne ait riskler, döviz kuruna ait riskler ve amir bankaya ait riskler olarak üç ana başlıkta toplanabilir.

Ürüne Ait Riskler

- Malların teslim edilmemesi veya eksik teslimi
- Teslim edilen malların düşük kalite ve değerde olması
- Malların nakliye sırasında hasar görmesi veya kayba uğraması
- Evrakların geç gelmesi veya hiç gelmemesi

Döviz Kuruna Ait Riskler

- Kurlardaki olası aşırı dalgalanma riski

Amir Bankaya Ait Riskler

- Amir bankanın görevini yerine getirememesi riski

Akreditif Uygulamalarında Lehtarın (İhracatçının) Taşıdığı Riskler:

Akreditif uygulamalarında lehtarın (ihracatçının) riskleri aşağıdaki 3 ana başlık altında toplanabilir. Bunlar;

- Akreditif şartlarına uyamama
- Amir bankadan geç ödeme alma veya hiç ödeme alamama
- Akreditifin banka harici bir kurum tarafından açılmış olması

Akreditif Uygulamalarında Bankaların Taşıdığı Riskler:

Akreditifli işlemlerde bankalar akreditif şartları gereğince aldıkları sorumluluk ölçüsünde bazı risklere açık konuma gelmektedirler.

Bu risklere, amir bankasının taşıdığı amirin iflas etme riski, teyit bankasının taşıdığı amir bankanın ödeme yapmama riski örnek olarak gösterilebilir.

EKİM 2024

Özgür Eker

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973